Przemysl, 1915 január 9. Egyes szám ára 10 fillér. 79. szám.

Megjelenik — hétfő kivételével — lehetőleg naponta a cs. és kir. várparancsnokság jóváhagyásával.

TÁBORI UJSÁG

Csapatok, parancsnokságok és intézetek a lapot 50-es csomagokban a 82. tábori postánál is beszerezhetik.

A lap tiszta jövedelmét a Przemysl védelmében hösi halált halt m. kir. honvédek és népfelkelök özvegyeinek és árváinak támogatására forditjuk.

Szerkesztöség: Royal-szálloda, II. 36. Kiadóhivatal: Knoller és Fia könyvnyomdája.

Naplótöredék.

I.

December 15-én délelött 9 órakor már Przemysl déli kapujánál, a Sanok felé vezetö országut mentén elterülö réten állott az ezred Nónay ezredes vezetése alatt, aki tiz órakor közölte a századparancsnokokkal, hogy az ezred a Seide tábornok csoportjához tartozik. Azonnal indulás, irány a Podmazurami lejtöin át Olszany község.

Vigan, lelkesedéstöl eltelve ugy gyurta a baka a gyorsan emelkedö hegyhátat, mintha otthon járna a Baktó tájékán. A harci vágyon kivül roppant emelte a kedvet az a gyönyörü vidék, amelyen áthaladtunk.

Egy órakor hagytuk el a fenyveserdövel boritott erdööv utolsó akadályokkal megerösitett állás t. Jó darab ideig széles, — valamikor sürü és a tökék után itélve öreg fenyöf.kkal szegélyezett, de már letarolt — szerpentinuton haladtunk felfelé a Podmazuramira.

Felèrve a tetöre, csodálatosan szép làtvàny tárult elénk. Balra nagy tàvolsàgban, a hegyhàtak felett, mint hógomolyagok, vagy mint nyári égen a bàrányfelhök, ugy tüntek fel a srapnelek robbanópontjai, közbe-közbe egy-egy gránát robbanása fekete geyzir képével tarkitotta a tájat. Jobbra fiatal nyir-erdö, amelyen keresztül kellett haladnunk.

3 óra felé már alkonyodott.

Sohasem felejtem el azt az alkonyi képet, amely a Podmazurami nyugati lejtöjén a lelkembe vésödött. Egy tisztásra érve, 6—8 hegy között elterülö völgykatlan, amelynek tarka erdöcsoportjait, zöld rétjeit, leégett házait bearanyozza a lenyugodni készülö nap. A San folyó mint ezüst szallag kötötte össze a velünk szemben álló hegyet a mi magaslatunkkal. Olyan poetikus hangulat fogott el mindnyájunkat, hogy találkát adtunk egymásnak ide 1916. öszére, hogy akkor már mint békés polgárok családjainkkal együtt ujra élvezzük a természet ily gyönyörü alakulatát. Nem csoda, hogy az orosznak fáj rá a foga.

A felgyujtott és lerombolt Olszany községben láttam elöször közvetlen közelröl a 15 centiméteres ágyukat müködni. Az ágyuütegek az elöttünk már „dolgozó“ ezred támadását támogatták.

Olszany bejáratánál várt már reánk az ezredparancsnok. Ezredünk este megszállta a Popielova Gorát és még azon az éjjelen Krzeczkowára vonultunk. Ekkor az ezred magához vonta a 3. menetezrednek Lázár százados parancsnoksága alá tartozó 3. zászlóalját és Tabódy örnagy vezetése alatt külön csoporttá alakult. Viszont kivált a Waldberg zászlóalj, amely önállóan müködött.

December 16-án reggel félhétkor a Hódy, Berdenich és Lázár zászlóaljak elfoglalták a gellérthegyszerü 353-as magaslatot, amelyet az orosz tüzérség állandóan pásztázott és a honnan már csak macskaugrásnak látszott a Paportenkára feljutni. Pedig „kehelytöl ajkig hej! még messze ut“ mondja a poéta. Délelött 10 órakor a Waldberg-zászlóalj rohammal bevette a 430 méter magas Namulowa magaslatot. Ennek a hegynek a megtartásáért és a Paportenkáért egész nap folyt a harc.

Két órakor Tabódy örnagy vezetése mellett a tisztek a völgyben elörementek a Paportenka lejtöjéig és erös orosz gyalogsági tüzben terepszemlét tartottak,

Çsodálatosan hatott rám az örnagyunk egèsz lényéböl kisugárzó varázslatos erö, amely leköti, lenyügözi az ember lelkét és urrá lesz fölötte. Az a nyugodtság ès határozott, póznélküli intézkedés, amelylyel parancsot ad, vagy jelentést tudomàsul vesz, betölti az alantasai lelkét is, nemcsak a tisztekét, hanem az altisztekèt és honvédekét is.

Délután 6 órakor a balszárnyon a Berdenich-zászlóalj az országut mentèn megkisérelte a rohamot, amely azonban nem sikerült.

Tabódy örnagy ekkor az ezred három zászlóaljához irásbeli parancsot küldött. A parancs szerint a hadosztályhoz tartozó minden ezred megtette kötelességét a kirohanások alkalmával, csak a szegedi ezrednek nem volt eddig alkalma jelentös sikert, döntö eredményt felmutatni. Az ezred becsülete is azt kivánja tehát, hogy a Paportenkát a legerélyesebb támadással még a mai napon ez a csoport honvèd foglalja el — még akkor is, ha az ezredböl egyetlen ember sem marad.

Még az én elspieszbürgeresedett vérem is forrásba jött, s öreg csontjaimba fiatalos erö szállott és veszélylyel nem törödve, halálra nem gondolva vezettem a legényeimet.

Félh tkor egyszerre négy irányból támadtuk a hegy tetején levö erdö szegélyén beásott, földiaknák és drótkerités miatt nehezen megközelithetö ellenséget. 45 fokos, kopár, meredek lejtö, amelyet négy géppuska rémes tüzelése folyton pásztáz. Tessék ezt alföldi bakákkal bevenni. Más vezetés, tehát más körülmények között talán ez lehetetlen is lett volna. De itt a tisztek legelöl futnak és mögöttük a legénység verseng az elsöségért. „Utánam fiuk!“ „Elöl az ellenség, hátunk mögött az Isten vigyáz ránk!“ „Fogjuk el a muszkát!“ — hangzik a tisztek szava és rázug, mint a vihar, a honvédek lelketrázó „Rajta-rajta!“ kiáltása.

Félóra mulva a hegytetön már csak diadalittas honvéd és halott vagy fogoly orosz katona van. Körülbelül 60 fogoly, 2 géppuska, igen sok fegyver, löszer és felszerelési tárgy lett a zsákmányunk. Az orosz halottaknak se szeri se száma. A sebesülteket az oroszok magukkal vonszolták, csak kettö maradt a lövészárokban, azokat bekötöztük, inni és enni adtunk nekik.

Fenn láttuk csak, milyen pompásan dolgozott nehéz tüzérségünk. Gránát gránát után esett a lövészárokba, a tartalékba és a pihenö orosz csapatok közé. És amikor visszafordultunk, s lenéztünk a völgybe, magunk se hittük, hogy ezt a csupasz, meredek hegyet bevettük.

Maga a roham, borzalmaitól eltekintve, ideálisan szép volt és nemcsak a szegedi honvédgyalogezred örök dicsöségère, hanem a magyar nemzet becsületére is válik. Más náció ezen a terepen, ha géppuskával lövik is hátulról, akkor sem képes ilyen fegyvertényre. És a szegedi honvéd, tisztjeivel az élén, hátulsó kancsuka nélkül követett el olyan fegyvertényt, amelynèl szebbet eddig még nem tüntet fel a hadtörténelem.

December 17-én reggel eltemettük halottainkat. Minden kereszten a név mellett ott hirdetik a magyar dicsöséget az: Èljen a magyar! Èljen a király! és Èljen a haza! feliràsok. Az esti szürkületkor indulás tovább.

December 18-án erös havasesöben menetelünk Cysova községen át. Elfoglaljuk és megszálljuk a község feletti magaslatot. Az oroszok két rohamát visszaverjük. És mikor minden a legszebben indul, hogy ujabb fegyvertènnyel növeljük eddigi sikereinket, jön a parancs az elönyomulás beszüntet sére.

December 19-én Przemyslen át bevonulunk Zsuravicára, mint állandó tartózkodási helyünkre. *dr. b.*

(Folytatjuk.)

HADI HIREK.

A Kárpátokban.

Bécsből jelentik január 7-iki kelettel: Az uzsoki szorosnál kisebb harcok voltak, egyébként a helyzet nem változott.

Bécsből jelentik január 8-iki kelettel: A Kárpátokban általában nyugalom van. A magasabban fekvő részekben némi hóesés és fagy jelentkezett.

A Dunajecnél és Orosz-Lengyelország déli részein több helyen tüzérségi harcok voltak.

Az orosz hadszintér.

Német részről jelentik január 8-iki kelettel: Keleti hadszinterünkön nincs semmi változás. A hadmiveletek folytatását nehezíti az elképzelhető legkedvezőtlenebb időjárás. Mégis támadásaink lassankint előrehaladnak.

A Lodz és Lovics körüli harcokban az oroszok tiz repülőgépet veszitettek.

Bazelből jelentik január 8-iki kelettel: Sawutsch tábornok, a legfelső haditanács tagja elesett Sochatschewnél.

Francia hadszintér.

Lyonból jelentik január 7-iki kelettel: Soissons bombázása január 4-én ujra megkezdődött.

Nauenből jelentik január 8-iki kelettel: A német nagy főhadiszállásról vett értesülés szerint az angolok folytatják a német állások mögött levő helységek bombázását s ezáltal lerombolják a francia és belga falvakat.

Arrastól északra még most is elkeseredett harcok folynak azokért a lövészárkokért, amelyeket a németek tegnap rohammal elfoglaltak.

Az Argonnok nyugati részeiben a német csapatok tovább nyomultak előre. A Cour le Chause erdő keleti részében január 5-én a franciák támadásai egészen a német lövészárkokig előrejutottak, de azután az egész vonalon vissza lettek vetve a német állásokból; közben a franciák sulyos veszteségeket is szenvedtek.

A német veszteségek aránylag csekélyek.

Sennheimtól nyugatra a franciák tegnap este ujra megkisérelték, hogy a németek által elfoglalt magaslatok birtokába jussanak. De támadásaik összetörtek tüzérségünk tüzében, s a magaslatok a mi kezünkben maradtak.

Perzsia.

Konstantinápolyból jelentik január 8-iki kelettel: Perzsiában az oroszok Tabois felé vonultak vissza.

Török hadszintér.

Berlinből jelentik január 7-iki kelettel: A feketetengeri orosz flotta tegnap emlitett harcában egy orosz torpedócsónak fenékbe furatott.

Konstantinápolyból jelentik január 7-iki kelettel: A törököknek 15,400 orosz hadifoglya van.

Párisból jelentik január 7-iki kelettel: Egy francia cirkáló Queklie-t bombázta, Tenedos szigetével szemben.

Albánia.

Rómából jelentik január 7-iki kelettel: Az albán felkelők a krójai sikon harcban állanak Esszád pasa csapataival.

Repülőgépek harcai.

Fokvárosból jelentik január 7-iki kelettel: Két német repülőgép megjelent a Luderitz-öbölnél táborozó angol csapatok felett, s bombákat dobott le rájuk.

Baselből jelentik január 8-iki kelettel: Azon légi támadásban, amelyet az angolok Cuxhaven felett megkiséreltek, nem hét, hanem kilenc repülőgép vett részt, s ezek közül hatot a németek megsemmisitettek.

Londonból jelentik január 8-iki kelettel: A Times irja, hogy Dünkirchen felett ma ismét német repülőgépek keringtek, s két bombát dobtak le, anélkül, hogy kárt okoztak volna.

A lakosságot a repülőgépek jöveteléről a tornyokból zászlójelzéssel értesitették, s igy biztonságba helyezték.

Angol repülőgépek kétszer szállottak fel, hogy a német repülőgépeket elüzzék.

Francia hajók pusztulása.

Londonból jelentik január 8-iki kelettel: A németek „Kronprinz Wilchelm" nevü kisegitő cirkálója ismét elsülyesztett négy gőzhajót.

Las Palmasból jelentik január 8-iki kelettel: A németek „Kronprinz Wilhelm" nevü kisegitő cirkálója által elsülyesztett hajók a következő francia hajók: a „Bellvue" és a „Montagel" nevü gőzösök, továbbá az „Union" és az „Anne de Bretagne" vitorlások.

Amerika.

Német részről jelentik január 8-iki kelettel: A Berlinben akkreditált amerikai követ Washingtonból azt a közlést kapta, hogy úgy Anglia, mint Franciaország biztositották az Egyesült Államokat, hogy a fagyapotot törlik a hadi dugáru jegyzékéből, s ennek folytán a fagyapot-szállitmányokat nem zsákmányolják, eszerint ilyen szállitmányok Németországba is eljuthatnak.

A Panama-csatorna.

Washingtonból jelentik január 8-iki kelettel: A Panama-csatorna kormányzója kijelentette, hogy a csatorna állapota szükségessé teszi, miszerint a csatornán tervezett ünnepi átvonulás miatt március hónapban a csatorna forgalma korlátoltassék. Sőt a Cullbro-szakasz több helyen észlelhető földcsuszamlásai egyáltalában kérdésessé teszik, vajjon Dreadnoughtok átmehetnek-e a csatornán.

Elismerés.

Honvéd hadosztályunk folyó évi 5-ik számu hadosztályparancsa a verseci honvéd tábori ágyusezred működését illetőleg a következő elismerő szavakat tartalmazza:

A mult hó 15.-étől 18.-áig és a 27.—28.-án lezajlott harcok alkalmával az összes parancsnokok egybehangzó jelentése szerint a verseci honvéd tábori ágyusezred a gyalogság támadását igen hatásosan és önfeláldozóan támogatta.

Amidőn ezt a hadosztályparancsnok a maga részéről is elismeréssel konstatálja, egyszersmind örömmel közli, hogy némely oldalról felmerült ama vélemény, hogy a december 9.—10-iki ütközetben nevezett ágyus ezred tüzével a saját gyalogságot veszélyeztette volna, az e tekintetben lefolytatott vizsgálat kétségtelen bizonyitékai szerint tévedésen alapul.

Emlékezés december 15—18-ikára.

Rajta, rajta! Fel fiaim, fel a hegy tetejébe!
Ott kell lennünk, ott is leszünk mindannyian estére!
Mi szegezzük oda zászlót, — tépjük le az oroszét,
Hadd lám ki lesz a legelső — ki tépi azt le onnét?

Rajta rajta jó fiaim! — Mindenki csak azt hallja,
Százszorosan adja vissza a sok fenyves viszhangja;
Felülmulja az ágyuszót rohanásuk nagy zaja,
Halkan törpül el a légben a haldoklók sóhaja.

Egymásután három csucsról tünt el az orosz zászló,
Nem is igen kellett ehhez a biztató vezényszó;
Magyar honvéd munkájára sosem férhet rá szégyen,
Éppen ugy végzi azt most is, ahogy ősei régen.

Lent a völgyben — erdő szélén — három közös sirt ásnak,
Nyugvó helyet késziteneк az elhalt bajtársaknak.
Gyors temetés . . . a sirokat be sem tudják szentelni,
Avagy mégis — pótolták azt a sirásók könnyei.

Ha majd utunk — hazafelé — mellettetek vezet el,
Megállunk ott imádkozni — elszoruló szivekkel;
Ti vagytok a hösök nem mi, — győzelem hirvivői,
Lelkeitek boldogsággal fognak ott Fönn elteIni.

VIDA JÓZSEF.

TUDAKOZODAS.

Dr. Melcher Vilmos tart. hadnagy urat, — ki Zuravicán szeptember 17-én azt mondotta, hogy a 16. menetezrednél van, — kérem, közölje velem cimét. Csordás Lőrinc, szatmárnémeti lakos.

Keresem Schreier Simon tizedest, kivel Spanyolországban találkoztam. Cimem Royal-kávéház, Nemeskéri Kis Géza kadét.

Glatter Jakabnak, 3. honvéd menetezred. Igen sajnálom, hogy nem kereshettelek fel. Ertesits, ha ismét Pralkovcén leszel. Ölel sógorod dr. Kleitsch.

Kérem Zseltvai Sándor, Hoszpodár József és Kalinovszky Sándor nagymihályi népfelkelőket, adjanak magukról életjelt. Markovits Géza, 97. dandártörzs, Siedlicska.

Temlin Ferenc számvivő altiszt a cs. és k. 3-ik önálló vártüzér zászlóaljnál, kéri Temlin Iván huszártizedest, hogy adjon magáról életjelt.

Kérem Kálmán György tart. hadnagy urat, a 7. gyalogezrednél, hogy cimét velem közölni szíveskedjék: Esetleg kérem barátait, hogy nevezett hollétéről értesitsenek. Jaszinger Armin, 2. honv. t. ágyusezred, 1. á. l. o.

Engel Feri! Január 10-én délután 4 órakor az Edison kávéházban várom. Cimem: 4. menetezredtörzs. Üdv. Lackner.

Utánnyomás tilos. Kiadó és szerkesztő Knoller Hirsch Nyomatott Knoller és Fia könyvnyomdájában Przemyśl